

1. LAGIER (8) *sb m*

a oraz e *pochylone*.

l- (8), [ł-].

sg *N* lągier (5). ◇ *G* lągru (1). ◇ *I* lągr(e)m (2). ◇ [*L* lągrze.]

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XIX w.

Osad powstający w wyniku fermentacji wina (z niem. Lager); faex, flocces Cn (8) : takie [wino] richley [...] Źkwalnieie iż lagier ktori ieŹt fundament [!] winny á iakoby korzen iego iuŹ Źie od niego oddzieli GlabGad H; Ale w winie czo na wirzchu ieŹt to Źie od wiatru pŹuie á tak zwietrzeie, czo na dole to Źie z lagrem zmieŹza GlabGad Kv, I8v [2 r.]; [ZáŹię palony Lagier/ zowá WainŹten UrzędowHerb 422a, 421b.]

Wyrażenia: [»lagier octowy«: Lagier octowy/ ieŹcŹe mocniejszy y lepszy UrzędowHerb 422a.]

»lagier winny« (1): AcŹkolwiek lagier winny ieŹt cięŹzki Źam w Źobie tak iż pod inŹzymi cięŹzkimi rzeczami niŹey Źie wŹtawa, wŹszakoz miód ieŹt cięŹŹzey naturi GlabGad I8v; [UrzędowHerb 421b [3 r.].]

[Szeregi: »lagier abo droŹdŹe«: Powiádaia ŹeŹ/ gdyby wino Źtało dŹugo ná pierwŹzym lagrze (áŹbo ná droŹdŹach popoŹŹku) tedy gdy ciępo przydŹie ták Źię wino z nim zŹaczy á Źmáku iego nábedŹie Cresc 1571 344 (Linde).

»kamień i łagier«: KAmien y łagiér winny/ nie ieŹt przez Źwéy mocy wielkiéy w lékárŹtwách UrzędowHerb 421a.]

W przen (3) : Bo náthurá cŹłowiecŹa záuŹdzy Źie burzy iáko moŹczŹ/ áŹ gdy Źie wŹtoi/ to ŹeŹ iedno lagier co Źie nicŹemu dobremu nie godzi ná dnie zoŹtánie. RejZwierc [121]v, [121]v; tedy bez tákiego docŹeŹnego lagru [sektarzy]/ niedŹugoby ten LuterŹki Duch/ iuŹ ŹeŹ podŹtały/ z nich wywietrzał. PowodPr 39.

Synonimy: droŹdŹe, wajnsztan.